

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Sede Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tat-2 ta' Frar, 2022

Appell Inferjuri Numru 278/2016 LM

Perit Arkitett Tancred Mifsud
("l-appellat")

vs.

Abner Grech
("l-appellant")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-intimat rikonvenzjonant **Abner Grech (K.I. 533374M)** [hawnhekk 'l-appellant'], minn digriet tat-Tribunal għal Talbiet Żgħar [minn issa 'l quddiem 'it-Tribunal'] tal-4 ta' Ottubru, 2021, [minn issa 'l quddiem 'id-digriet appellat'], li permezz tiegħu t-Tribunal ċaħad it-talba tal-intimat rikonvenzjonant għall-ħatra ta' periti addizzjonali, u dan wara li t-

Tribunal iddikjara li jinsab f'pożizzjoni li jasal għall-konklużjonijiet tiegħu, wara li kienet saret l-iskussjoni tal-Perit Tekniku Ġudizzjarju.

Fatti

2. L-intimat qiegħed jappella minn digriet mogħti mit-Tribunal għal Talbiet Żgħar fl-4 ta' Ottubru, 2021, li permezz tiegħu każad it-talba tal-intimat għall-ħatra ta' periti addizzjonali fil-proċeduri li hemm pendenti bejn il-partijiet quddiem it-Tribunal. Dan l-appell qiegħed isir *ai termini* tal-artikolu 229(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta. L-intimat spjega li wara li saret il-ħatra ta' Perit Tekniku Ġudizzjarju fil-proċeduri bejn il-partijiet, fis-seduta tad-29 ta' Settembru, 2021, saret l-iskussjoni ta' dan l-istess Perit Tekniku Ġudizzjarju, u waqt din l-istess seduta huwa talab għall-ħatra ta' periti addizzjonali. Permezz ta' digriet mogħti fl-4 ta' Ottubru, 2021, it-Tribunal każad it-talba tal-intimat għall-ħatra ta' periti addizzjonali, u sostna jinsab f'pożizzjoni li jasal għall-konklużjonijiet tiegħu.

Mertu

3. L-intimat, appellant f'dawn il-proċeduri, spjega li r-rikorrent rikonvenzjonat **il-Perit Tancred Mifsud** ġie inkarigat minnu u minn terza persuna sabiex ikun il-Perit li jissorvelja żvilupp li l-intimat jixtieq jagħmel fi proprjetà tiegħu ġewwa tas-Sliema. Għal dan l-inkarigu, il-Perit Mifsud qiegħed jitlob ħlas ta' €3,310, rappreżentanti bilanċ ta' drittijiet professjonali dovuti lilu. L-intimat spjega li fost ix-xogħlijiet li kellhom isiru, kien hemm xogħol ta' skavar

tal-art, iżda sussegwentement irrizulta li kienet saret *over-excavation* tal-art, bil-konsegwenza li l-intimat kellu jerga' jordom parti mill-art sabiex igibha livell. L-intimat spjega li minhabba f'hekk huwa kellu jagħmel pjattaforma tal-konkos akbar għall-art u juża xibka akbar milli kien oriġinarjament maħsub. L-intimat qal li l-ispiza relatata ma' dan ix-xogħol addizzjonali li huwa kellu jagħmel minhabba l-*over-excavation*, telgħet għal €10,462.50. Qal li huwa pprezenta kontro-talba wara li l-Perit Mifsud istitwixxa proċeduri kontra tiegħu, fejn illimita ruħhu għal €5,000 għall-finijiet ta' kompetenza. L-intimat spjega li l-fatt li saret *over-excavation* u intużat metodologija żbaljata da parti tal-Perit Mifsud gie kkonfermat mill-Perit Randolph Bartoli, perit inkarigat mill-Perit Mifsud stess għal parti minn dan il-proġett. L-intimat allega li l-Perit Mifsud ammetta li saret *over-excavation* f'korrispondenza li għaddiet bejn il-partijiet. L-intimat spjega li da parti tiegħu saru xogħlijiet u spejjeż żejda minhabba nuqqasijiet tar-rikorrent, u għalhekk ipprezenta kontro-talba u ikkontesta t-talba tar-rikorrent għaliex qiegħed isostni li fil-verità huwa għandu jieħu mingħandu u mhux iħallsu għas-servizzi tiegħu. Qal ukoll li l-provi nstemgħu mill-Perit Tekniku Ġudizzjarju maħtur mit-Tribunal, **il-Perit Ġorg Cilia**, li sema' x-xhieda u li pprezenta r-relazzjoni tiegħu. L-intimat spjega li sussegwentement saret l-eskussjoni tal-Perit Tekniku Ġudizzjarju, filwaqt li huwa talab ukoll għall-ħatra ta' periti addizzjonali. Din it-talba tal-intimat giet miċħuda, wara li t-Tribunal qies li għandu biżżejjed informazzjoni sabiex ikun jista' jasal għall-konklużjonijiet tiegħu.

Id-Digriet Appellat

4. Permezz tad-digriet tal-4 ta' Ottubru, 2021, it-Tribunal ċaħad it-talba tal-intimat rikonvenzjonant għall-ħatra ta' periti addizzjonali:

"It-Tribunal reġa' ra t-talba tal-periti perizjuri li saret fis-seduta tad-29 ta' Settembru, 2021.

Wara li ra l-art. 674 tal-Kap. 12 tal-art. 9(2)(ċ) tal-Kap. 380 tal-Liġijiet ta' Malta, u wara li qies illi hu issa fil-pożizzjoni li jasal għall-konkluzjonijiet tiegħu;

Jiċħad it-talba.

Dr M Grech għall-intimat Grech jirrileva illi jrid jirregola ruħhu dwar id-dritt ta' Appell minn dan id-digriet u min issa qed jirriserva li jappella minn tali digriet kif ukoll qed ukoll jirriserva kwalunkwe proċeduri Kostituzzjonali li jistgħu jittieħdu abbażi ta' ksur ta' 'rights u fair hearing' u dan in konnessjoni mad-dritt li tagħti l-liġi lil kull individwu li jitlob periti perizjuri wara relazzjoni ta' perit."

L-Appell

5. L-intimat ressaq appell minn dan id-digriet fil-11 ta' Ottubru, 2021, fejn talab lil din il-Qorti sabiex,

"... umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti tal-Appell jogħgobha tirrevoka u tħassar id-digriet mogħti fl-erbgha (4) ta' Ottubru, 2021, fl-atti tal-kawża fl-ismijiet "Perit Arkitett Tancred Mifsud vs Abner Grech" [Avviż Numru 278/2016CZ] u tbiddu billi tilqa' t-talba tal-konvenut appellant biex b'hekk jiġu maħtura periti perizjuri/addizzjonali ai termini tal-liġi, bl-ispejjeż kontra l-attur appellat."

6. L-appellant spjega li fiż-żmien meta huwa intavola dan l-appell, l-eskussjoni tal-Perit Ġorġ Cilia kienet għadha mhijiex traskritta, u għalhekk ma kinitx għad-dispożizzjoni tiegħu. Qal ukoll li fil-fehma tiegħu, il-Perit Tekniku

Ġudizzjarju m'għamilx apprezzament korrett tal-fatti, skarta xhieda u dokumentazzjoni importanti u ċerti ammissjonijiet li għamel ir-rikorrent, u wasal għal konklużjoni erronja li ma tirriflettix dak li xehdu d-diversi xhieda li dehru quddiemu. Qal li għalhekk l-inkarigu espletat mill-Perit Tekniku Ġudizzjarju huwa manifestament żbaljat, ladarba dan ma ħax konsiderazzjoni ta' ċerti xhieda u provi li tressqu quddiemu. L-appellant qal li l-Perit Tekniku Ġudizzjarju żamm ferm mal-punt li l-appellat, bħala l-Perit inkarigat mill-proġett, kellu r-responsabbiltà li jiddeċiedi dwar l-istabbiltà tal-fond u għalhekk kellu jieħu deċiżjoni dwar sa fejn kellu jsir it-tħaffir sabiex jinstab il-blat sod. Fil-fehma tal-appellant, dan ifisser li filwaqt li l-Perit Tekniku Ġudizzjarju kkonferma li sar tħaffir żejjed, fl-istess ħin ikkonkluda li dan it-tħaffir żejjed kien ġustifikat.

7. L-appellant qal li r-rikorrent m'għamel l-ebda testijiet ġeologiċi sabiex jistabilixxi fejn kien jinsab il-blat sod, minkejja li kkonferma li dawn it-testijiet jeżistu. L-istess Perit Mifsud fix-xhieda tiegħu kkonferma li fil-parti ta' wara tas-sit sab blat artab, filwaqt li qal li fil-parti ta' quddiem tas-sit huwa seta' jaħdem bil-*pockets*. Qal ukoll li l-Perit Bartoli kkonferma li kien sar tħaffir żejjed, u li fl-istadju tal-iskavar setgħet giet adoperata metodologija differenti, billi jsiru *pockets* fil-blat sod u jsiru pedamenti u bażi ta' kolonni f'dawn il-*pockets*, minflok jithaffer il-pedament kollu.

8. L-appellant kompli jgħid li f'dan il-każ, il-Perit Tekniku Ġudizzjarju ma ħax konsiderazzjoni tal-*emails* li l-Perit Tancred Mifsud bagħat lill-appellant, fejn l-istess Perit ammetta li kienet saret *over-excavation*, għalkemm qal ukoll li huwa ma kienx responsabbli għal dan it-tħaffir żejjed li sar. L-appellant għamel riferiment għal dak li qal l-appellat fil-kontro-eżami li sarlu, fejn dan spjega li fi

tliet kwarti tas-sit sar tħaffir iżjed mill-istruzzjonijiet mogħtija minnu. L-appellant qal li dan kollu huwa prova u ammissjoni ċara li sar tħaffir żejjed mhux sabiex jinstab blat sod, iżda għaliex saret *over excavation* li ma kinitx neċessarja. Qal li l-Perit Ġorġ Cilia skarta din ix-xhieda kompletament, u għalhekk wasal għal konkluzjoni żbaljata. Kompla jgħid li fil-fehma tiegħu r-rapport tal-Perit Tekniku Ġudizzjarju fih diversi żbalji u għalhekk jeħtieġ li ssir perizja perizjuri sabiex ix-xhieda u l-provi mressqa jiġu eżaminati mill-ġdid. Qal li minkejja li l-ħatra ta' periti addizzjonali għandha titħalla fid-diskrezzjoni tal-ġudikant, fil-każ odjern huwa ċar li r-rapport tal-Perit Tekniku Ġudizzjarju huwa wieħed żbaljat u t-talba għal perizja perizjuri hija ġustifikata.

Ir-Risposta tal-Appell

9. L-appellat fir-risposta tiegħu qal li mhux minnu li l-Perit Tekniku Ġudizzjarju naqas milli jagħmel apprezzament tajjeb u ġust tal-provi prodotti. Spjega li l-kwistjoni dwar jekk huwa aġixxiex b' mod korrett, ilha tiġi dibattuta mis-sena 2016, u kien hemm diversi xhieda li telgħu jixhdu diversi drabi. Qal ukoll li l-Perit Tekniku Ġudizzjarju, fir-rapport tiegħu spjega li l-appellat wettaq l-inkarigu tiegħu skont is-sengħa u l-arti u skont kif kien mistenni minnu bħala Perit, sabiex il-binja tkun waħda soda u ma tkun ta' periklu għal ħadd. Qal ukoll li f'din il-materja d-diskrezzjoni tal-Perit inkarigat m'għandhiex tkun sindakabbli sakemm ma jiġix ippruvat bl-aktar mod evidenti li l-Perit ikun daħħal lill-klijent tiegħu fi spejjeż bla bżonn. Qal ukoll li wara kollox, il-Perit huwa l-persuna li jrid jiffaċċja l-konsegwenzi f'każ li tinqala' xi traġedja.

10. L-appellat qal li l-kwistjoni dwar jekk hux minnu li sar tħaffir żejjed fis-sit in kwistjoni, ilha tiġi dibattuta diversi snin quddiem it-Tribunal għal Talbiet Żgħar, u dan f'forum fejn suppost li tingħata deċiżjoni f'qasir żmien. Qal ukoll li t-talba tal-appellant hija waħda frivola u vessatorja u sejra twassal biss għal aktar dewmien inutli fil-kawża.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

11. Il-Qorti trid tiddeċiedi jekk l-appellant huwiex ġustifikat li jitlob il-ħatra ta' periti addizzjonali wara li fil-proċeduri quddiem it-Tribunal ġie maħtur Perit Tekniku Ġudizzjarju, li sema' x-xhieda, hejja rapport, saritlu l-eskussjoni, iżda l-appellant baqa' mhux konvint bit-twegibiet mogħtija, u għalhekk qiegħed jitlob il-ħatra ta' periti addizzjonali. Dan fl-isfond tal-fatt li l-proċeduri bejn il-partijiet kienu nbdew mill-appellat għaliex huwa baqa' ma tħallasx għal servizzi professjonali pprestati minnu, u wara li l-appellant ressaq kontro-talba fejn qiegħed jgħid li l-appellat ikkawżalu danni meta ppermetta li jsir skavar fil-fond iktar milli kien meħtieġ, u għalhekk huwa nkorra spejjeż addizzjonali sabiex jimmitiga l-impatt tal-imsemmi skavar żejjed.

12. Din il-Qorti tqis li d-deċiżjoni tat-Tribunal li ma jakkoljix it-talba tal-appellant għall-ħatra ta' periti addizzjonali, ma tteħditx b'mod leġġer, tant hu hekk li t-Tribunal ma tax id-deċiżjoni tiegħu dakinhar stess li saret it-talba, iżda ngħata digriet xi jiem wara, li jfisser li t-Tribunal verament ikkonsidra jekk kienx sejjer ikun f'pożizzjoni li jagħti d-deċiżjoni tiegħu ibbażata fuq il-konstatazzjonijiet li kellu għad-dispożizzjoni tiegħu. Madanakollu, il-Qorti

tosserva wkoll li dak li jrid jiġi stabbilit bil-ħatra ta' periti addizzjonali hija kwistjoni ta' natura strettament teknika, u għalhekk minkejja li t-Tribunal mhuwiex obligat li joqgħod fuq l-opinjoni tal-esperti maħtura minnu, f'dan il-każ, dak li jiddeċiedi l-Perit Tekniku Ġudizzjarju aktarx li ser ikollu piż konsiderevoli fuq id-deċiżjoni finali. Huwa għalhekk li ladarba waħda mill-partijiet, f'dan l-istadju tal-proċeduri qiegħda tissenjala nuqqas ta' qbil ma' dak konkluz mill-Perit Tekniku Ġudizzjarju, ibbażat fuq il-fatt li fil-fehma tagħha ma sarx apprezzament korrett tal-provi u tax-xhieda li nstemgħu mill-Perit Tekniku Ġudizzjarju, ikun għaqli li t-Tribunal jaħtar periti addizzjonali sabiex jagħmlu r-rapport tagħhom dwar il-lanjanzi mqajma mill-appellant. Il-Qorti hija tal-fehma li huwa biss b'dan il-mod li l-partijiet fil-kawża jkollhom is-serħan tal-moħħ li l-ġustizzja mhux biss qiegħda ssir, imma tidher li qiegħda ssir.

Decide

Għar-raġunijiet premissi, din il-Qorti qiegħda tiddeċiedi dwar l-appell tal-appellant billi tilqgħu, u qiegħda minn issa tidderieġi lit-Tribunal sabiex fil-proċeduri pendenti bejn il-partijiet jipproċedi bil-ħatra ta' periti addizzjonali sabiex jirrelataw dwar it-talbiet tal-appellant.

Spejjeż ta' dan l-appell a karigu tal-appellat.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**